

Aage siiä, õku, õku,
külä karjus, õku,
külä karja, õku, õku,
külä kirjäs, õku!
5 Siin om aina, õku, õku,
kirjäl süvvä, õku.

Laulnud Karl Martinson, 58 a. vana, Kodavere kihelkonnas, Alatskivi vallas 1905. aastal. — Laul pärit lauliku sünnikohast Otepää kihelkonnast, Palupera vallast. — Üles kirjutanud A. Liiv ja J. Raja (EÜS II 288 (67) ja 370 (98)).

b) KARJASTE LAULUD.

24. ÜLES KARJA SAATMA!

Parajalt.

Kodavere.

1. Ü - les, ü - les, kü - la nae - sed,
ü - les, ü - les, ü - les!

4. Muu-de mul - li - kad mu - ru - la,
ü - les, ü - les, ü - les!

Üles, üles külanaesed,
ü'es, ü'es, üles,
üles lehmi lüpsemaie,
üles karja saatemaie!
Munde mullikad murula,
5 teie kari karja-ajan.

Külakarjase hommikulaul
(sarvelugu imiteerides).

Laulnud Kadri Katsan, 67 a. vana, Kodavere kihelkonnas, Kavastu vallas, Varnja külas 1905. aastal. Üles kirjutanud A. Liiv ja J. Raja (EÜS II 275 (2) ja 443 (2)).

Märkus. Viisi rütmiline variatsioon 4. värsis on esitatud valimiku koostaja poolt.

25. ÜLES KARJA SAATMA!

Järva-Madise.

1-4. Tōus-ke ü - les, pe-re-nae-sed, ä - ra - ke,
pe - re - mi - ni - jad, tōus - ke leh - mi
lüp - se - mai - e, kar - ja väl - ja saa - te - mai - e!

Tōuske üles, perenaesed,
ärake, pereminijad,
tōuske lehmi lüpsemaie,
karja välja saatemaie!
5 Meie kari karjaeedas,
küla kari kaugeella;
meie mullikad mudala,
küla mullikad murula;
meie ärjad ikkeessa,
10 küla ärjad einamaalla;
meie ruunad rakkeessa,
küla ruunad rukkiessa.

Laulnud Ann Tuherm, 71 a. vana, Järva-Madise kihelkonnas, Albu vallas, Vetepere külas 1910. aastal. Üles kirjutanud P. Penna ja V. Rosenstrauch (EÜS VII 1499 (82) ja 1650/1 (195)).

Märkus. Viisi rütmiline variatsioon 2. värsis on esitatud valimiku koostaja poolt.

26. LAISK KARJANE.

Otepää.

1-2. Tu - le mõt - sa, oe oe,
tu - ha - ru - hi, oe - oe, saa mõt - sa,
oe - oe, sa - vi - pa - da, oe - oo!

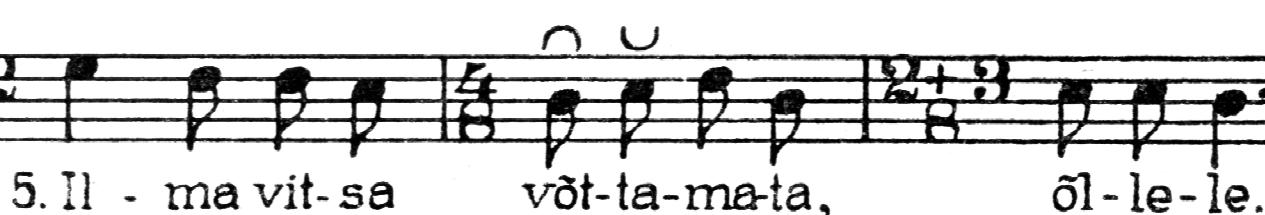
Tule mōtsa, oe-oe, tuharuhi, oe-oe,
 saa mōtsa, oe-oe, savipada, oe-oo!
 Mis sa kavva, oe-oe, kotun teit, oe-oe?
 Eläjit sa, oe-oe, näl'lutit, oe-oe,
⁵ esi kavva, oe-oe, magasit sa, oe-oo.

Üles kirjutanud K. Martinson Otepää kihelkonnas, Palupera vallas 1867.
 aastal (EUS IV 421 (843)).

27. AJA KARI SIIA!

Paistu.

MM $\text{♪} = 200$

Ölle, ölle, ölle, ölle,
 ölle öö!

Tõistre Man'n, aa kari siiä,
 öllele,

kari siiä, kari ütte!

Siin süüb kari kaitsemata,

⁵ ilma vitsa vōttamata,

Laulnud Mail Paulson, 62 a. vana, Paistu kihelkonnas, Holstre val-
las, Pirmastu külas 1935. aastal. Fonografeerinud R. Viidalepp (ERA III 7,
162/3 (3) < ERA, Fon. 453-c).

28. SÖÖ, KARI!

Kadrina.

1-6. Söö, söö, mei - e kar - ja, joo, joo,
 mei - e kar - ja, söö se - da söö - di roh - tu,
 joo se - da jō - e vet - ta, nä - ri män - ni - ku
 a - lus - ta, se - ni kui sea - dan sea - re - pae - lad!

Söö, söö, meie karja,
joo, joo, meie karja,
söö seda söödirohtu,
joo seda jõevetta,
5 näri männiku alusta,
seni kui seadan searepaelad,
kinnitellen kingapaelad,
punun eide põllepaelad,
loon võöda loogelista,
10 koon cassikäpelista,
seun särjesapilista!

Laulnud Mari Kukk, 70 a. vana, Kadrina kihelkonnas, Saksi vallas, Kadapiku külas 1913. aastal. Üles kirjutanud K. Viljak ja V. Rosenstrauch (EÜS X 2511/2 (4) ja 2559 (5)).

29. SÖÖ, KARI!

Kuusalu.

MM ♫ = 184

The musical notation consists of three staves of music in common time (indicated by '4') and G major (indicated by a sharp sign). The first staff starts with 'sol' and continues with '1-4. Süö, süö, mei-e kar-ja, süö mei-e'. The second staff begins with 'ki - ri - ju' and 'kar - ja!', followed by 'Juos - ku' and 'mui - e'. The third staff begins with 'mus - ta' and 'kar - ja, ka - ra - ku', followed by 'Ka - ha - la' and 'kar - ja!'. Measure numbers 5 and 10 are indicated above the staves.

Süö, süö, meie karja,
süö, meie kirju karja!
Juosku muie musta karja,
karaku Kahala karja,
5 viereku Vihula karja,
lenki lüögü linna karja,
lenki linna leppikussa,
vana linna valli päällä,
ue linna uulitsalla!
10 Juosku katki kaelaluuda,
tuhanneks tükkiks turjaluuda,
saaks tükkiks sarveluuda,
puoleks juosku puusaluuda,
nenäd lohki, silmad lohki!

Laulnud Mai Kravtsov, 68 a. vana, Kuusalu kihelkonnas, Kolga vallas, Tapurla külas 1913. aastal. Viisi üles kirjutanud A. O. Väisänen (EÜS X 1121 (572) < ERA, Fon. 124-g). Sõnad kirjutanud G. Vilberg samalt laulikult 1911. aastal (EÜS VIII 2227/8 (530)).

30. SÖÖ, KARI!

Kodavere.

1. Süü, mei- e   kir - ju   kar - ja,   oi - e
 lee - lo,   ot   te - be   lee - lo - lee!

Süü, meie kirju karja,
 oie leelo, ot tebe leelo lee,
 süü sedä söödirohto,
 laku laia laane rohto,
 kuni tõuseb tõista rohto,
 5 kuni pistab piibelehte,
 ajab üles angervaksa!
 Pile-lile, Peebukene,
 aa siia karjakene,
 siin on kallis karjarohto,
 10 valgepää vasika rohto!

Laulnud Mari Poks, 66 a. vana, Kodavere kihelkonnas, Kavastu valas, Koosa külas 1905. aastal. Üles kirjutanud A. Liiv ja J. Raja (EÜS II 280 (29) ja 338 (49)).

31. SÖÖ, KARI!

Meremääe.

MM $\text{♪} = 288$

sol, 1-2. Süü' no, kul' - la   ka - ra - kō - nō,
 mai - dsa' no, mee - li   ma - r'a - kōn!

Süü', süü', kar'akōnō,
 maidsa', meelimar'akōn(ō)!
 Süü' iks säälä, koh mi' söädä,
 juu' iks säälä, koh mi' jood(a)!
 5 Ärä iks otsi' orashaina,
 ära kaegu' karitshain(a) —
 oras- iks -haina oholine,
 karitshaina kah'olin(e)!
 Sööge' iks sedä söödühaina,

¹⁰ kergehetä kesähain(a),
sööge' iks kõttu, kui tuu kõtra,
maitskō' makko, kui tuu marj(a) —
kotoh iks omma' kuiva' ruhe',
tarō eenä tahhe' pang(i').

Laulnud O l'oks a P a t s i, 18 a. vana, M e r e m ä e vallas, Krantsova külas 1913. aastal. Viisi üles kirjutanud A. O. Väisänen (EÜS X 1031 (403) < ERA, Fon. 100-b). — Sõnad kirjutanud J. Hurt Darja Petrovnalt Meremää val- las, Krantsova külas 1884. aastal (H, Setu 1884, 140 (33)).

32. KARI KAUGEL.

Sangaste.

1. Lä - ki et - te, hõl - le - le, e - lä - ji - le,
hõl - le - le, ôô - ôô hõl - le - le!

Värsi keskel on refräään „hõllele”, lõpus „hõllele, ôô-ôô hõllele”.

Läki ette eläjile,
hõllele, ôô-ôô hõllele!
Kae kui kavven karja otsa,
ligi liina lehmä otsa,
Poolamaal om pulli otsa,
5 Saksamaal om sarve otsa,
taga Tartu karja otsa!

Laulnud Miina Tamm Sangaste kihelkonnas, Tõlliste vallas 1898. aastal. Üles kirjutanud J. Tamm (H II 59, 816 (1)).

33. PULLID PUSKLEMA.

Kanepi.

1. Aa - me pul - li, ôô ôô,
pus - ki - lem - ma, ôô ôô!

Refräään „ôô ôô” lisatakse värsi keskele ja lõppu.

Aame pulli puskilemma,
 'õo 'õõ,
 kirju ärjä kiskelemma!
 Sinu kirjul kitse sarve,
 minu pullil punasarve —
 5 kisup üles kivi-kannu,
 liigutap iks lepäpuhma.

Laulnud Aadu Mõrd, 46 a. vana, Kanepi kihelkonnas, Valgjärve vallas 1908. aastal. Üles kirjutanud A. Kiiss ja E. Eisenschmidt (EÜS V 155 (89) ja 81 (89)).

34. KARJASE PÜHAPÄEV.

Kuusalu.

1-2. Muud käi - vad ki - ri - ku - tie - da -
 mi - na kon - nin kar - ja - tie - da
 5-6. Muud laul - vad ki - ri - ku - lau - lu -
 mi - na lau - lan kar - ja - lau - lu.

Karjatoon.

Muud käivad kirikutieda —
 mina konnin karjatieda;
 muud kuulvad kirikukella —
 mina kuulen karjakella;
 5 muud laulvad kirikulaulu —
 mina laulan karjalaulu;
 muud istvad kirikupinki —
 mina istun künka otsa.

Laulnud Kadri Krönström, 73 a. vana, Kuusalu kihelkonnas, Kolga vallas, Kiiu-Aabla külas 1911. aastal. Üles kirjutanud K. Viljak ja G. Vilberg (EÜS VIII 2519 (97) ja 1498/9 (101)).

35. KARJASEPÖLI.

Jõelähtme.

MM $\text{♪} = 200$

1-5.Kar- jat - si - da, vae- vat - si - da!

Mi - tu näl - ga nied nä - e - vad,

mi - tu kül - ma kan - na - ta - vad:

käi - vad kül - ge - ni jõ - es - sa,

a - ba - lui - ni lai - ne - tes - sa.

Karjatsida, vaevatsida!
 Mittu nälga nied näevad,
 mittu külma kannatavad:
 käivad külgeni jõessa,
 abaluini lainetessa,
 5 pilliruogu pistab silma,
 kaste-eina leikab kaela.

Laulnud Maarja Mäepea, 73 a. vana, Jõelähtme kihelkonnas, Jõelähtme vallas, Lajakivi külas 1913. aastal. Üles kirjutanud A. O. Väisänen ja G. Vilberg (EÜS X 1060 (460) < ERA, Fon. 107-d ja EÜS X 2069 (332)).

36. KARJAELO – KURI ELU.

MM $\text{♪} = \text{n. } 138.$

Mäe.

1-2.Ka - rá - kô - nõ, ki - rä - ke - ne,

mi - no mee - li - ma - rá - kõn!

9-10.Va - rōs lä't's   va - rōs var - ra va - o - lō,

mus-ta lä't's,   mus-ta küll   in - ne muid.

19-20.Kas - tō ks ar'   kas - tō vō - ti mul

ka - su - mi - se,   vih - ma - ar'

vih - ma - ve - si mul   ve - nū - mis.

23-24.Pan - ni ks na'   pan - ni kar - ja

ka - su - ma - he,   vit - sa küll,

vit - sa a - la   ven - nū - mäi.

K a r' a l a u l. Lauldi üksinda karja juures.

Kar'a- jo, kar'akōnō, kir'äkene,
mino küll, mino meelimar'akōn!

Olōs ma', olōs vōisi', näiokōnō,
vōisi_ks ma', vōisi', meelimar'akōn,

5 kar'a_ks ma', kar'aelo kaotasi',

or'a_ks ma', or'aelo unōtas!

Kar'a_ks küll ommō -elo kuri elo,
mōtsa- küll, mōtsaelo om mōro el(o).

Varōs lät's, varōs varra vaolō,
musta lät's, musta tsirku inne muid,
näio_ks ma', näio vali viil varahampa,
näio_ks ma', näio astō aiksamp.
Olli_ks viil, olli like lehe pääl,
olli küll, olli vesi küll vitsa pääl.
Miä_ks ol'l, miä like lehe pääl,
miä ol'l, miä vesi vitsa pääl,
tuu_ks ol'l, tuu or'al mul ola pääl,
kar'u- ol'l, kar'usō kaala pääl.
Kastō_ks küll, kastō vōti mul kasumise;
vihma- ar', vihmavesi mul venümis(e).
Oo_ks taad, oo mino imekestä,
mino küll, mino kallist kasvataid,
panni_ks na', panni karja kasumahe,
vitsa küll, vitsa ala vennümäi,
mōtli_ks na', mōtli kar'ah kasuvata,
vitsa küll, vitsa alla vennüväät!
Ega ma', ega_i kasu' kar'a manna,
vennū_i' ma', vennū', vitsa vōõtōn.
Kar'a_ks om, kar'aelo kuri elo,
mōtsa- om, mōtsaelo mōro el(o).
Kar'a- joht saa_i' ma' -ello kaotõlla',
or'a- saa_i', or'aello ma' unõhtõl(la').
Olō ma', olō noori näiokõnō,
kasu- jo, kasuja kabokõn,
olō viil, olō kar'us kabokõnō,
vitsa- ma', vitsavõtja virveken.

Algusvärsid laulda kse mõnikord lühemalt (vt. viis).

Laulnud Anna Ilumets, 62 a. vana, Räpina rajoonis, Võõpsu I külanõukogus (= Mäe vallas, Varesmäe külas) 1952. aastal. Üles kirjutanud A. Garšnek ja H. Tampere (RKM II 57, 15/7 (2)).

37. VIHM JA KARJANE.

Rōngu.

Vihmakõne, vellekõne,
 õo,
 ärä minnu likes teku!
 Uuke, mu omane,
 ärä minnu likes teku!
⁵ Vihmasagar, sugulane,
 ärä minnu likes teku,
 likes teku, tsirgukõista,
 kaunist karjalatsekõista!
 Ole like, tsirgukõne,
¹⁰ like pääga, pääsukene,
 mul ei kodu, kon ma kuiva,
 tare, kon ma tahene.
 Mul ei esä tare tennu,
 veli palki veeritänu —
¹⁵ kuuse all om minu kodu,
 tare tammelehe all.

Õo (karjapoisisikese laul).

Ules kirjutanud P. Kurg Rõngu kihelkonnast, Aakre vallast, Pühaste külast 1904.—1905. aastal (EÜS II 9 (11) ja 33 (11)).

38. VIHM VÕÖRALE MAALE!

Urvaste.

MM ♩ = 276

sol¹ Vih - ma - ke - ne,   vel - le - - ke - ne,
 vih - ma - ke - ne,   vel - le - - ke - ne!

3. Vin - ne - maal   vil' - lä   ku - ju - se,
 = 4.

Vin - ne - maal   vil' - lä   ku - ju - se.

Vihmakene, vellekene,
 vii no vihma Vinnemaale!
 Vinnemaal vil'lä kujuse,

Saksamaal sanna palase
sinna vihma oodetasse.

Miä vesi vitsa pääl,
seo karjuse kaala pääl.

Laulnud Minna Siirak, 60 a. vana, Urvaste kihelkonnas, Vaabina vallas 1930. aastal. Üles kirjutanud E. Oja ja H. Tampere (ERA III 3, 215 (230) ja II 26, 197 (7) < ERA, Fon. 293-c).

39. VEERE, PÄIKE!

Parajalt, mitte ruttu.

Kodavere.

Vee - re, vee - re, pää - vä - ke - ne,
el - le el - le, lee - lo, lee - lo!

Veere, veere, päeväkene,
elle elle, leelo leelo,
veere sinnä, kos so veli,
sõõri sinnä, kos so sõsar!
Veli viie versta taga,
5 sõsar kuue kuuse taga.
Sääl so elläst oietasse,
peo pääl so peetässse,
kamalun so kannetasse,
pannas padjulè magàma,
10 siidi sisse puhkamaie,
kullasängi kukkumaie,
õbesängi õljumajaie.

Karjalapse laul õhtul.

Laulnud Kadri Katsan, 67 a. vana, Kodavere kihelkonnas, Kavastu vallas, Varnja külas 1905. aastal. Üles kirjutanud A. Liiv ja J. Raja (EÜS II 275 (1) ja 442 (180)).

40. VEERE, PÄIKE!

Rõngu.

1. Vee - ri, vee - ri, pää - vä - kô - ne,

Veeri, veeri, päiväkõne,
 õllele,
 veeri, päivä, vettä müüdä,
 lase mõtsalatvu müüdä,
 veeri sinnä, kon mu velle,
 5 tsõõri sinnä, kon mu tsõtsi!
 Mes ma anna veerijäle?
 Vüü ma anna veerijäle.
 Mes ma anna tsõõrijäle?
 Sõle anna tsõõrijäle.
 10 Veeri, vüü vüülde pane,
 tsõõri, sõle rinda pane!
 Päiväkõne, mõrsjakõne,
 veeri sinnä, kon mu velle,
 tsõõri sinnä, kon mu tsõtsi!

Öllele (karjatüdrukukese laul).

Üles kirjutanud P. Kurg Rõngu kihelkonnast, Aakre vallast, Pühaste külast 1904.—1905. aastal (EUS II 9 (12) ja 34 (12)).

41. VEERE, PÄIKE!

Otepää.

Veeri, veeri, päeväkene,
 veeri viie versta taade,
 veeri velle aida-arja,
 veeri sõsara kirstunukka!

5 Võiu, võiu, mina vaene!
Võõralemäl vits om vallus,
omal emäl upin käen;
oma emä uigas kodu,
võõrasemä aie mõtsa.

Laulnud Mari Räps, 59 a. vana, Otepää kihelkonnas, Pühajärve valas 1908. aastal. Üles kirjutanud A. Kiiss ja E. Eisenschmidt (EUS V 159 (109) ja 93 (109)).

42. KARJANE TAhab KOJU.

Urvaste.

MM ♫ = 250

re' 1-3. Kuu - le, kul' - la ko - do - i - mä,
hō - le, hō - le, hō - le,
kas vōi kar - ja ko - do ai - a';
hō - le, hō - le, hō - le, hō - le,
kas om val - mis vas' - ka - juuk,
hō - le, hō - le, hō - le, hō - le?

Kuule, kul'la kodoimä,
hōle, hōle, hōle, hōle,
kas vōi karja kodo aia',
kas om valmis vas'kajuuk,
avvutedu lehmä-aina'?

5 Kui ei ole valmis vas'kajuuk,
 avvutedu lehmä-aina',
 ma aja karja kaugemballe,
 ligi liina lepitiku,
 taga Tartu tammistiku,
 10 kos ei kuule' kikka hel'lü,
 tõiste tarō tõlva hel'lü.

Laulnud Elisabet Teos, 63 a. vana, Urvaste kihelkonnas, Urvaste vallas 1932. aastal. Üles kirjutanud H. Tampere (ERA III 7, 45 (5) ja II 52 (2) < ERA, Fon. 356-a).

43. KARJANE TAHAB KOJU.

Urvaste.

Musical notation for the first part of the song 'Kuu-le, kul-la'. The music is in G major, common time (indicated by '8'). The lyrics 'Kuu-le, kul-la' are written below the notes. The melody consists of eighth and sixteenth notes. A measure change is indicated by '2+(3+3)'.

1. Kuu- le, kul'- la

Musical notation for the continuation of the song. The music remains in G major, common time. The lyrics 'ko-do-i-mä' and 'ko-do-im!' are written below the notes. The melody continues with eighth and sixteenth notes, including a fermata at the end of the line.

ko - do - i - mä,

kuu - le, kul' - la

ko - do - im!

Laulnud Mari Saalup, 52 a. vana, ja Leenu Kulbin, 60 a. vana, Urvaste kihelkonnas, Vana-Antsla vallas 1912. aastal. Üles kirjutanud A. O. Väisänen (EUS IX 1299 (102) < ERA, Fon. 13-g).

44. PERENAINE OOTAB KARJA.

Kuusalu.

Musical notation for the first part of the song 'Perenaine ootab karja'. The music is in G major, common time. The lyrics 'Käi kuo, karju - ka - ne,' are written below the notes. The melody features eighth and sixteenth notes.

1-2. Käi kuo, kar - ju - ka - ne,

Musical notation for the continuation of the song. The music remains in G major, common time. The lyrics 'pe - re - nai - se pii - mu - ka - ne!' are written below the notes. The melody continues with eighth and sixteenth notes.

pe - re - nai - se pii - mu - ka - ne!

Käi kuo, karjukane,
 perenaise piimukane!
 Perenaine uotab piimää,
 uotab karja kuo tulema,

⁵ hobelüpsiku käessä,
tinapiekeri pihussa,
kuldakannu kainelassa.

Karja lõunaleajamise laul.

Laulnud Anna-Leena Mikiver, 46 a. vana, Jamburi maakonnas, Knjaževi vallas, Simititsa asunduses 1905. aastal. — Laul pärit lauliku sünnikohast Kuusalu kihelkonnast, Kolga vallast, Juminda külast. — Üles kirjutanud P. Penna ja K. Luud (EÜS II 733 (40) ja 537 (39)).

45. KARI KOJU!

Paistu.

MM $\text{♩} = 120$

re Käi ko-du, kar-ja-ke-ne,
käi ko-du käs-ki-ma-ta, astu il-ma
a-ja-ma-ta, il-ma vit-sa vōt-ti-ma-ta!
Tu - tu - lu - tu, tu - tu - lu!

Käi kodu, karjakene,
käi kodu käskimata,
astu ilma ajamata,
ilma vitsa vōttimata!

⁵ Tutu-lutu, tutu-lu!

Laulnud Alma Nõmmik, 23 a. vana, Paistu kihelkonnas, Holstre vallas 1929. aastal. Üles kirjutanud V. Koch ja H. Paukson (ERA III 1, 151 (79) ja II 21, 246 (99) < ERA, Fon. 272-a).

46. KARI KOJU!

Meremääe.

MM ♩ = 216

3

- Kodo (no), kul'la kar'akōnō,
majja (no), meelimar'akōnō!
Kodo ma' aja ese kar'a,
vele (ma') kirä keerotöllō,
5 mōtsa ma' jätä mōisa kar'a,
pallo (jal') pikä papi kar'a,
suuhu (no) suurō herrä kar'a.
Lääks ma' kodo, kullakōnō,
majja (no), meelimar'akōnō.
10 Kiäks (no) minno kodo oodi,
kua(ks no) majja manidsi(gi')?
Ime_ks (küll) minno kodo oodi,
maama (küll) majja manidsi(gi')?
vasta vōt't ta väsünü' latsō,
15 vōt't iks ta kar'usō kanasō.

Laulnud Timo Maarja, 46 a. vana, Meremääe vallas, Jermakova külas 1913. aastal. Viisi üles kirjutanud A. O. Väisänen (EÜS X 876 (46) < ERA, Fon. 61-e). — Sõnad kirjutanud J. Hurt Maarjalt Järvesuu vallas, Lobodka külas 1886. aastal (H II 4, 188 (78)).

Märkus. Täitesõnad ja -silbid ( ) lisatud valimiku koostaja poolt.

47. EMA OOTAB KOJU.

Hargla.

MM ♩ = 300

Lä - ki, kul - la, ko - de poo - le,
 do' le - le, le - le, mar - ja - kō - nō,
 um - ma maj - ja, le - le, le - le!
 I - mä ui - nus uu - ten, le - le, le - le,
 e - se vai - us vah - ti - en, le - le,
 le - le, ku - nas kul - la ko - du tu - lō,
 le - le, le - le, mar - ja - kō - nō
 um - ma maj - ja, le - le, le - le.
 Aa - ge ka - ri ko - du poo - le, le - le,
 le - le pi - a tu - lō pü - mme üü,

Läki, kulla, kode poole,
lele, lele,
marjakõnõ, umma majja!
Imä uinus uuten,
ese vaius vahtien,
5 kunas kulla kodu tulõ,
marjakõnõ umma majja.

Aage kari kodu poole —
pia tulõ püümme üü,
püümme tulõ, ämmär ällüs!

Laulnud Ilse Mustkikas, 72 a. vana, Hargla kihelkonnas, Taheva vallas 1935. aastal. Üles kirjutanud H. Tampere ja S. Kotti (ERA III 7, 141/2 (21) ja II 115, 171 (10) < ERA, Fon. 445-a).

48. EMA NUTAB TÜTART.

Karula.

Päiv lätt niu veretäs,
imi ikki niu nōret,
imi ikki tütäridä,
leinäs lehmä nüssejid.

5 Mis sa ikōt, imikene?
Mis ikōt, imiken —
külläp lepä' lehmä nüsvä',
kahrō' kōo' karja saatva!

10 Ei saa lepäst lehmä nüsjät,
kahrōst kōost karja saatjat.

Ödak latsi kokko kuts,
hummok latsi laotas —
ödakult iks umma immä,
hummokult iks ämmäkut.

15 Kodo uut iks uma imi,
mōtsa ai iks kasuimi.
Imi and pejjo piimämuru,
kangla ala karjamuru,
20 ämmak and pejjo pikä vitsa,
kangla ala karjavitsa.

Laulnud Ann Kraav, 61. a. vana, Karula kihelkonnas, Vana-Antsla vallas, Patupera külas 1910. aastal. Ules kirjutanud M. Pehka ja R. Tamm (EÜS VII 878 (26) ja 975 (29)).

49. KURI PERENAINE.

Rõngu.

Ei tohi kodu minnä,
õo,
õk-kōo-õo, õk-kōo-õo,
õk-kōo-õo, õo,
ega kodu kuulutada —
kodun kurja kuulutaja,
mōtsan alva augutaja.

5 Perenaene, pōrguline,
an'd süvvä auguten,
lōigas leibä, lei pähä.

Põll iin täl põigite,
süä sisen servite,
10 amba iist täl arevile.
Läits ta kotta putru kiitmä,
kiit pudru purutse.
Viidi väl'lä Viksi kätte,
aia taade Aksi kätte —
15 mina vaene karjapoiss
jäi jälle söömätä.

Karjapoisi laul.

Üles kirjutanud P. Kurg Rõngu kihelkonnast, Aakre vallast, Pühaste külast 1904.—1905. aastal (EÜS II 12 (22) ja 48 (22)).

50. KURI KODU.

Urvaste.

MM $\text{♪} = 240$

do' 1-4. Lää-si ko-du, lee - li, ei' to - he,

lee - li, um-ma maj-ja, lee - li,

ei ma-ni - dse, lee - li ko-tun omma,

lee - li, kōik kur-ja, lee - li,

vi - ha - dsō - ba, lee - li,

vel - le - naa - sō, lee - li.

Refrääni „leeli” lisatakse värsi keskele ja lõppu.

Lääsi kodu, ei' tohe,
 leeli,
 umma majja ei manidse —
 kotun omma kõik kurja,
 vihadsõba vellenaasõ.
 5 Köüti no kimpu kipõ vitsa,
 vakja panti vaav'a roosa —
 kelles muile kui meile,
 vaesilõ karjussilõ.
 Olõs ollu uma imä,
 10 olõs söönu-joonu ollu —
 võõrasimä meil kotun,
 võõras armu ahu iin.

Laulnud Leenu Kulbin, 83 a. vana, Urvaste kihelkonnas, Vana-Antsla vallas 1935. aastal. Üles kirjutanud H. Tampere ja S. Kutti (ERA III 7, 154 (33) ja II 115, 196 (7) < ERA, Fon. 450-b).

51. KARJANE TAHAB SÜUA.

Paistu.

[1 Pe - re - miis, pe - re - me - he - ke,
 pe - re - nae - ne, nae - se - ke - ne.]

Peremiis, peremeheke,
 perenaene, naeskene,
 kui sa annad võidaleibä,
 siis viin lehmä lepikusse,
 5 ärjä al'la aavikusse,
 lambatalle tammikusse,
 kitsekarja kingu pääl.
 Peremiis, peremeheke,
 perenaene, naeskene,
 10 kui ei anna võidaleibä,
 siis lüün lehmä leppä vastu,
 ärjä aavakandu vastu,
 lambatalle tamme vastu,
 kitsi kivi külge vastu,
 15 kussa undi neid otsive,
 mõtsakoera neid kisuve.